

จับสัญญาณความเสี่ยงซ้ำเติมส่งออกไทยปี 2569

อย่างที่ทราบกันดีว่าการส่งออกของไทยในปี 2569 มีแนวโน้มขยายตัวในระดับต่ำ สาเหตุหลักมาจากระดับการส่งออกที่อยู่บนฐานที่สูงในปี 2568 โดยมูลค่าส่งออกสินค้าของไทยสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 3.4 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวถึง 13% จากปีก่อน ซึ่งสวนทางกับการคาดการณ์เดิมในช่วงที่สหรัฐฯ ประกาศใช้มาตรการภาษีกับเกือบทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงไทย ว่าการค้าโลกจะขยายตัวในระดับต่ำ เนื่องจากเกิด Frontloading Demand ที่ทำให้สถานการณ์พลิกกลับเป็นตรงกันข้าม เศรษฐกิจและการค้าโลกขยายตัวดีกว่าที่คาดไว้ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ ที่อาจเป็นเหตุซ้ำเติมการค้าโลกและการส่งออกไทยเพิ่มเติมในปีนี้ได้แก่

เศรษฐกิจโลกจะอ่อนไหวต่อสงครามการค้ามากกว่าเดิม

ในปี 2568 เศรษฐกิจและการค้าโลกที่ขยายตัวแข็งแกร่งเกินคาดจาก Frontloading Demand กลายเป็นปัจจัยกดดันความต้องการซื้อสินค้าของสหรัฐฯ ในปีนี้ เพราะบริษัทส่วนใหญ่มีการสต็อกสินค้าและปรับแผน Supply Chain ให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ เมื่อเข้าสู่ปี 2569 บางประเทศเริ่มใช้มาตรการภาษีเพื่อปกป้องเศรษฐกิจของตนเอง อาทิ เม็กซิโกที่ประกาศปรับขึ้นภาษีนำเข้าสินค้ากว่า 1,400 รายการ จากอัตราเดิมที่ 0-25% เป็น 5-50% กับประเทศที่ไม่มีข้อตกลงการค้ากับเม็กซิโก เช่น จีน อินเดีย ไทย เวียดนาม และอินโดนีเซีย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 ขณะที่ EU ก็ประกาศว่าอาจใช้มาตรการ Trade Bazooka เพื่อตอบโต้หากสหรัฐฯ กดดันเดนมาร์กในกรณีกรีนแลนด์ เช่นเดียวกับแคนาดาที่พร้อมใช้มาตรการภาษีเพื่อตอบโต้สหรัฐฯ นับเป็นสถานการณ์ที่ต่างจากช่วงที่ผ่านมา ซึ่งฝั่งสหรัฐฯ มักเป็นฝั่งควบคุมเกมการค้าและใช้มาตรการกับประเทศอื่นเป็นหลัก โดยมีเพียงคู่ขัดแย้งหลักอย่างจีนที่กล้าใช้มาตรการตอบโต้เท่านั้น แต่ในปี 2569 อาจเห็นประเทศอื่นใช้มาตรการภาษีเพื่อตอบโต้สหรัฐฯ มากขึ้น ทำให้การค้าโลกเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบมากกว่าเดิม

ความขัดแย้งในหลายภูมิภาคยังคงคุกรุ่นและรอวันปะทุ

สถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์โลกในช่วงต้นปี 2569 ร้อนแรงจากเหตุการณ์ที่สหรัฐฯ ใช้มาตรการที่แข็งแกร่งต่อประเทศที่มีความขัดแย้งยืดเยื้ออย่างเวเนซุเอลา ขณะที่สถานการณ์ความไม่สงบที่สะสมในหลายพื้นที่อาจยกระดับความตึงเครียดเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในตะวันออกกลาง เช่น การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในอิหร่าน ซึ่งหากสถานการณ์ในอิหร่านยกระดับไปสู่การแทรกแซงของสหรัฐฯ และอิหร่านมีการปิดช่องแคบฮอร์มุซ จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการค้าโลกผ่านราคาพลังงานที่คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้น ซ้ำเติมต้นทุนการผลิตและการค้าระหว่างประเทศ

ปัญหาหนี้สาธารณะในบางประเทศยังน่ากังวล

ปัญหาหนี้สาธารณะในบางประเทศยังน่ากังวล โดยเฉพาะกรณีของฝรั่งเศสที่มีหนี้สาธารณะต่อ GDP สูงถึงราว 117% เมื่อประกอบกับสถานการณ์ทางการเมืองของรัฐบาลฝรั่งเศสที่มีเสียงข้างน้อย ทำให้ยากต่อการผ่านมาตรการรัดเข็มขัดหรือปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ อีกทั้งยังเผชิญการชุมนุมประท้วงจากประชาชนอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งการที่ฝรั่งเศสเป็นประเทศที่มีขนาด

เศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับสองใน EU ทำให้หากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจจะส่งผลกระทบต่อ EU อย่างรุนแรง ดังนั้น สถานการณ์ดังกล่าวจึงเป็นที่ถูกจับตาอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ แม้ว่าภาพรวมความเสี่ยงของประเทศกำลังพัฒนา หลายประเทศ ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงจากปัญหาหนี้สาธารณะ ปรับตัวในทิศทางดีขึ้น สังเกตได้จากการที่ OECD Rating ปรับขึ้นอันดับความเสี่ยงหลายประเทศต่อเนื่องรวม 8 ประเทศ ในรอบกว่า 1 ปีที่ผ่านมา แต่ในปี 2569 ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่อย่างฝรั่งเศสจะสร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกที่รุนแรงกว่า

จะเห็นได้ว่าการค้าโลกและการส่งออกไทยกำลังเข้าสู่บททดสอบสำคัญจากปัจจัยเสี่ยงที่รุมเร้าหลายด้าน ในปี 2569 ผู้ประกอบการจึงต้องเร่งปรับตัวด้วยการกระจายความเสี่ยงในห่วงโซ่อุปทานและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อรับมือกับความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น ควบคู่ไปกับการเฝ้าติดตามสถานการณ์โลกอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในมิติต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที